

Tříkrálová sbírka slaví plnoletost

Tříkrálová sbírka má za sebou v letošním roce úctyhodných osmnáct ročníků. K tomu, aby se stala „plnoletou“ a dospěla do současné podoby, bylo zapotřebí vytrvalosti a usilovné práce bezpočtu lidí. Dosud nikdy nezaostala a vytrvala v průběhu všech předchozích let v pomáhání lidem v nouzi.

Jsem velmi rád, že se naší sbírce daří v České republice dlouhodobě zachovávat tradici tříkrálového koledování spojenou s pomocí druhým lidem. Úspěch a rekordní výnosy jsou ukázkou solidarity a soudržnosti naší společnosti, ač se o ní často hovoří a píše spíše nelichotivě. Opak je ale pravdou: veliké množství lidí symbolickým přijetím tří králů v prvních dnech nového roku otevírá své srdce pro druhé.

Tříkrálová sbírka nezačíná ani nekončí tím, že koledujeme. Naopak stala se díky získaným financím kontinuální pomocí druhým v průběhu celého roku. Koledníci, kterých je více než 60 000, přikládají ruku k dílu v činnosti každé, i té nejmenší charity, která díky sbírce pomáhá třeba jejich sousedce či dědečkovi.

Začtete se do příběhů našich koledníků i těch, kterým sbírka pomáhá a mění život k lepšímu. Pevně věřím, že letošní sbírka přinese do všech domovů a srdcí lásku, pokoj i novou naději. A také že otevřete svá srdce a dveře nejen koledníkům, ale i Milosrdné lásce neboli Caritas, protože právě ta tvoří poslání a naplnění charitní práce.

Vážení čtenáři Katolického týdeníku, přeji Vám i Vaším blízkým požehnaný rok 2018.

LUKÁŠ
CURYLO,
ředitel
Charity ČR

Nový letopočet. Od milénia je tu Tříkrálová sbírka už poosmnácté.

Snímek Stanislav Knotek / Člověk a Víra

Dar, pomoc i setkání poosmnácté

Už poosmnácté se po celé naší zemi rozběhla Tříkrálová sbírka.

Ve spojení s touto největší charitativní akcí jsem se už vícekrát setkal s názorem, že pojem „sbírka“ není pro označení této aktivity příliš vhodný, protože nevyjadřuje podstatu dávné tradice tříkrálového koledování. Mělo by se tedy prý přejít k jinému názvu. Možná mají kritici v něčem pravdu. Na druhou stranu nelze přehlédnout, že za těch osmnáct let se Tříkrálová sbírka stala fenoménem, který zná v Česku pod tímto názvem snad každý. Samotné označení sbírka v sobě nese rovinu hlubší, než je pouhé shromažďování peněz. Jakákoli sbírka totiž předpokládá ochotu dávat a Tříkrálová sbírka, spojená od počátku s dílem Charity, je vlastně velkým řetězcem dávání.

Na počátku, v době Kristova narození, jsou to v Betlémě tři mudrci, kteří se přicházejí poklonit zrozenému Králi a dávají mu dary nemalé hod-

noty. V těchto dnech jsou to desítky tisíc dobrovolníků, kteří dávají svůj čas a síly, aby přinesli domovům zprávu o tom, že Bůh ve svém Synu obdaroval lidi požehnáním a svou blízkostí. Označují domy trojicí písmen K + M + B, která jsou někdy interpretována jako zkratka latinského přání: „Christus mansionem benedicat“ – Kristus ať požehná tento příbytek. Dalším článkem onoho pomyslného řetězce jsou stovky tisíc lidí, kteří otevírají koledníkům dveře příbytků i srdcí a dávají svůj dar ve prospěch Charity, aby mohla pomáhat potřebným. Nakonec jsou tu tisíce zaměstnanců Charity, kteří i díky pro-

středkům sbírky ve stovkách zařízení a projektů obdarovávají svou službou nemocné, seniory, lidi na pokraji chudoby či bez domova. Odměnou je jim vděčnost klientů, kteří jsou na konci dlouhého řetězce dávání začínajícího až kdesi u Betléma.

Tříkrálová sbírka spojuje lidi v šířeni dobra. Je pomocí, darem i setkáním. Věřím, že přestože se v uplynulých týdnech někteří znovu snažili roztočit restituční kolotoč závisť a nepřejícnosti, ani letos z lidských srdcí nezmizela štedrost a ochota dávat.

Ochota dávat je totiž vyjádřením toho nejušlechtilejšího, co je v člověku a činí jej podobným Bohu – tedy lásky. Díky všem, kteří v těchto dnech v Tříkrálové sbírce dávají svůj čas, síly i finance a tak ukazují, že láska, která patří k podstatě lidského života, je neustálým darováním, a nikoli shromažďováním.

MARTIN DAVID,
ostravsko-
opavský pomocný
biskup

Koledování na lyžařském svahu

Pokud se letos o prvním lednovém víkendu vydáte lyžovat do Karlova pod Pradědem, nejspíš potkáte jednu z místních kolednických skupin.

Tihle tři osmiletí králové – Vojtěch, Martina a Beáta – se dobře znají ze školy. V hornatém regionu Malá Morávka jsou navíc zvyklí trávit volno na horách – v létě zdolávají kdejaký kopec a v zimě se učí lyžovat v lyžařském oddílu. V minulém roce se poprvé vydali na koledu v doprovodu rodičů, kteří na tuto skupinku dohlíželi.

Nejdřív obcházel domy a přes to, že bylo téměř dvacet stupňů pod nulou, zvládali koledování perfektně. Stačilo se jen malinko ohřát, dát si teplý čaj, který jim lidé nabízeli, a hned zase vyráželi dále. Nerozlučná trojice si ale chtěla koledování náležitě užít. Jako jiné zimní dny je to ale táhlo na svah, takže nakonec dorazili i do lyžařských areálů v Karlově pod Pradědem. Ještě než malí koledníci došli ke sjezdovkám, zastavilo je auto s lyžaři, kteří jim do sbírky chtěli přispět.

Koledníci z Karlova se kvůli pořízení snímku vypravili na kolednický trénink ještě před uzavěrkou přílohy Caritas. Snímek Zdeněk Ovčáček / Člověk a Víra

Koledníky to povzbudilo. Na první sjezdovce, kterou navštívili, potkali kamarádku myšku – místního

lyžařského maskota. Pak stačilo jen přeběhnout na druhou stranu kopce, a hned byli na návštěvě u ježka –

druhé z dua místních bavičských figur. Ježek stejně jako myška se s nimi „prokoledoval“ celým lyžařským areálem.

Kluci pak společně s Beátou také naskočili do skibusu, který jezdí vždy v zimní sezóně v pravidelných intervalech celým Karlovem. „Nastoupit do skibusu byl super nápad, jak se přiblížit k dalším místům. Chtěli jsme prostě navštívit každého – a tohle nám moc pomohlo,“ říká vedoucí koledníků a maminka Vojtěcha paní Babišová.

„Letos si vezmeme i lyže. Akorát to musíme ještě domyslet s pokladničkou, aby se nám při lyžování nějak nerozbila,“ plánuje Vojta – král Kašpar.

V regionu Malá Morávka letos koleduje 50 skupinek. Výtěžek pomůže Charitě sv. Martina, která je nejmladší oblastní charitou v diecézi ostravsko-opavské. Z vybraných peněz tu zabezpečí rozvoj pečovatelské a ošetrovatelské služby. „Naše začínající charita svůj výnos z prvního koledování v roce 2017 využila na rozjezd služeb a zakoupení vybavení pro naši zdravotní sestřičku, která každý týden navštíví více než 50 klientů v regionu Malá Morávka. I když jsme malinká charita, dokážeme pomoci mnoha lidem,“ uzavírá ředitelka Charity sv. Martina Eva Macková.

JANA MĚCHOVÁ

Nejdřív koledník a po letech vedoucí skupinky

Nejvíce se pozná na dětech, jak ten čas letí, jde mi hlavou, když chystáme osmnáctý ročník Tříkrálové sbírky a rozhlídím se po skupinkách králů.

Vracím se ve vzpomínkách k prvnímu ročníku. Tehdy nás těsně před Vánoci oslovila naše sousedka a farnice, jestli bych se nepustila do Tříkrálové sbírky u nás v Suchdole nad Lužnicí. S mladší sestrou jsme si rozdělily dva mladší sourozence a čtyři děti od sousedů. A vyrazili. V těch lednových dnech jsme ve dvou skupinkách zvládli obejít jen část naší „táhnoucí se“ obce.

Přešlo pár let a přibýly k nám děti od sester – a nezůstalo jen u dětí ze dvou rodin. Před očima se mi mihají tváře a jména koledníků a vedoucích, kteří s námi za ty roky vybírali. Už jsme byli schopni v několika skupinkách obejít celý Suchdol a dokonce i přilehlé obce. A stejně jako v celé zemi, tak i u nás platí, že dobrým zá-

kladem pro koledu je pár ochotných rodin. Vybíráme peníze jako farnost a s dětmi pravidelně spolupracujeme přes rok – scházíme se třeba i na náboženství, navzájem se známe a důvěřujeme si. Výborné je, že děti většinou

přirozeně přejdou z role krále-koledníka ve vedoucí skupinky. Často i nadále s korunkou na hlavě. Části dětí se konkrétně týká i využití výnosu sbírky – z podílu jsme přispěli i na farní tábor.

Není nic krásnějšího než slyšet: „To je dobře, že jste nás zastihli. Vám to sluší. Krásně jste zpívali.“

Snímek autorka

Každý rok s napětím vycházím s koledníky do ulic, ale už u prvního zvonku to ze mě padá a koledu si užívám. Obdivuji děti, že do toho jdou s vervou a že je to opravdu baví. Není nic krásnějšího v tu chvíli než slyšet: „To je dobře, že jste nás zastihli. Vám to sluší. Krásně jste zpívali.“ Zažíváme zblízka, jak se lidská srdce dokážou otevřít – ve štědrosti i ve sdílení svého smutku, bezraděje i radosti. A to je také smyslem sbírky – že jdeme navštívit s poselstvím o narození Ježíše a s požehnáním domácnosti, kam by se jinak toto poselství nedostalo.

Děti se při sbírce učí hodnotě peněz, neodsuzovat druhé, když nechtějí nebo nemohou přispět. Učí se přijímat i ty, kteří nám zabouchnou dveře před nosem, sotva ten nejhorlivější král s cukrem a kalendářkem stačí uskočit. Určitě je víc těch pěkných chvil přijetí a úspěchu i rozradostněných očí dětí doprovázených větami jako „Ty jo, my jsme dostaly tisícovku. Ta paní je hodná.“ Stojí to za to, právě pro tyto okamžiky. Jsme rádi, že u nás v Suchdole nad Lužnicí a jeho okolí Tříkrálové sbírka s podporou města a Diecézní charity může probíhat.

IVA HOJKOVÁ

Čeští králové pomáhají až v subsaharské Africe

Milí koledníci,

v Ugandě nám teď dozrávají a padají ze stromů manga, zatímco vám v Česku padají tak akorát teploty pod nulu. V tom nečase nastává každoročně čas, kdy dobrovolníci vyrážejí za lidmi dobré vůle, aby pomohli s provozem České nemocnice v Ugandě. I tady, v kraji horkém a pro obyvatele Česka tak exotickém, vzpomínám na všechny ty roky, kdy jsme s mými sestrami chodily odpoledne po škole s kasičkou. Zima nám zalézala za nehty, pod bundu i do bot. Navzájem jsme se musely opravdu hodně hecovat a podporovat, protože každé neotevřené dveře a každý negativní komentář některých sousedů nás odrazoval od pokračování v koledování. Na druhou stranu tu byla spousta těch, kteří nám přispěli nemalou částkou a s úsměvem, ale stačil jeden kyselý obličej, a my měly chuť to okamžitě zabalit. Byly jsme děti a upřímně, nikde jsme na vlastní oči neviděly, jak konkrétně Tříkrálová sbírka pomáhá. Prostě jsme jen věřily, že celá ta námaha bude sloužit dobré věci.

Dnes už jsem dospělá a můžu vám napsat z místa, které je každoročně diecézním záměrem Arcidiecézní charity Praha a jeho fungování je možné právě díky Tříkrálové sbírce. Je jím Česká nemocnice sv. Karla Lwangu v Ugandě, kde řídím misi Chariti.

Bernadeta Pavlíková v České nemocnici v Ugandě.

Snímek archiv ADCHP

ty. Tento výjimečný projekt funguje jen díky vám – koledníkům a štědrým dárcům. Výjimečný je proto, že kvalitní zdravotní péče není na ugand-

ském venkově žádná samozřejmost. A také máme díky vám v naší nemocnici sociální fond, ze kterého platíme péči nejchudším pacientům. Po-

dobný fond v okolních nemocnicích neexistuje.

Zrovna tento týden jsme do nemocnice přijali popálenou třináctiletou dívku Rebeku. Při vaření na sebe převrhla velký hrnec vařící vody a její tvář utrpěla velmi vážné popáleniny. Mé první setkání s Rebekou bylo velmi bolestné. Představila jsem si, jak je mladá a kolik toho má ještě před sebou. V nemocnici s ní pobývá maminka, která se o ni vzorně stará. Rebeka tu musí zůstat na léčení několik týdnů a její rodina si tak dlouhou léčbu nemůže dovolit. Naštěstí máme ale pro takové případy zmíněný fond, a tak Rebečina rodina nebude muset prodat dům nebo pozemek. Při mé druhé návštěvě už Rebeka s maminkou chodí a hlasitě mě zdraví a podává mi ruku. Už je jí mnohem lépe. Mám za ni velikou radost a těší mě zejména to, že právě díky koledníkům a dárcům z Česka můžeme lidem, jako je Rebeka, pomoci. Takže až budete v té kruté zimě v kostýmech králů a s kasičkou kolem krku klepat na dveře nebo zastavovat lidi na ulici, vzpomeňte na Rebeku. Vzpomeňte, že ve vzdálené Ugandě mohou chudí lidé přijít do České nemocnice a to jim zachrání život a zdraví. I díky vám!

BERNADETA PAVLÍKOVÁ,
vedoucí ugandské mise
Arcidiecézní charity Praha

Ve Vlašimi chtějí koupit pro Charitu celý dům

Klub seniorů. Pro spoustu osamělých jedno z mála míst, kde najdou správně duše. Ve Vlašimi jim v tom pomáhají i tříkráloví koledníci.

Před sedmi lety jsem ovdověla. Ztráta partnera je, jako když se vám rozpadne rodina. Syna mám až na druhém konci republiky. Zůstala jsem tady sama. Jezdili jsme s manželem na chatu a na houby. To už je minulostí. Přestala jsem vidat určité přátele, které jsme měli společné. Celý život jsem jako učitelka pracovala mezi lidmi. Nemohla jsem zůstat doma. Věděla jsem, že si musím najít novou náplň. Mnoho lidí zůstane doma. Uzavrou se do sebe. Prostě to zabalí.

O farní charitě ve Vlašimi jsem se dozvěděla od kamarádky. Jsem jí vděčná, že mě přivedla do klubu seniorů, který vlašimská charita pořádá. V klubu je příjemná a přátelská atmosféra – lidově řečeno jsme dobrá par-

Vybudování Komunitního centra Farní charity Vlašim je jedním ze záměrů Tříkrálové sbírky 2018 v pražské arcidiecézi. Farní charitě Vlašim můžete pomoci i podporou veřejné sbírky na založení vlašimského komunitního centra. **Prosíme, pomozte a pošlete váš finanční dar na sbírkové konto 4854305359/0800.** Děkujeme!

Nežutat o samotě a najít partu přátel. Právě v tom seniorům pomáhají koledníci ve Vlašimi.

Snímek Daniela Laloučková

ta. Scházíme se pravidelně. Uvaříme si čaj, popovídáme, co je nového. Věnujeme se rukodělným činnostem, pravidelně máme přednášky, vydáme se na výlet nebo koncert. Všeho se aktivně zúčastňuji. Nejdůležitější je, že jsem tu získala nové přátele.

Pravidelně mezi nás chodí i ředitelka farní charity Daniela Laloučková. V poslední době často diskutujeme o záměru charity založit komunitní centrum pro seniory a zřídí zázemí pro své služby. Je třeba koupit dům. Starší domy v centru potřebují velkou investici na rekonstrukci. Novější objekty na kraji města jsou zase nevýhodné z hlediska docházení.

Každopádně moc držíme charitě palce. Po 25 letech by získala své vlastní sídlo. To by bylo úžasné. Víte, charita ve Vlašimi toho dělá hrozně moc. Mám zkušenosti s její domácí zdravotní péčí. Charita k nám domů posílala zdravotní sestru, když byl už manžel před koncem. Pečovala o něj. Bylo to pro nás důležité. Jsem vděčná, že tuto službu charita ve Vlašimi zajišťuje. Lidem z charity bych chtěla vzkázat: Jsem ráda, že tu pro nás jste!

VERA PLCHOVÁ,
klientka Farní charity Vlašim

Jeden dobrý skutek razí cestu druhému

Snad nikde jinde jsem nepocítila skutečné naplnění slov sv. Vincence z Pauly z titulku tak, jako při práci v Dobrovolnickém centru kutnohorské Oblastní charity.

Postarali se o to mladí lidé, kteří sem přišli pomáhat a dobrovolně se přiblížit lidskému trápení a stáří přímo v nemocnici v Kutné Hoře a Časlavi.

Vyžaduje to dobrou přípravu a komunikaci mezi dobrovolníkem, nemocnicí a pacientem. O to větší radost jsem měla z toho, že můžeme využít peníze z Tříkrálové sbírky na posílení kapacity našeho centra.

Mnohé vypovídají i výsledky průzkumu mezi středoškolačkami, které se do našeho dobrovolnického projektu zapojily. Osm z deseti oceňuje školení, supervizi a doprovázení v průběhu služby a volá po dalším zaškolení. Na otázku: „Co vám činnost dala/vzala?“ nikdo neodpověděl, že by mu činnost něco vzala. A co jim dala? Zkušenost, úctu ke stáří, uvědomění si, že vztahy v rodině je třeba budovat celý život. Schopnost vá-

Jedna z pomáhajících studentek-dobrovolnic u pacientky na LDN v Kutné Hoře. Snímek Jakub Žák

žit si toho, co mám. Radost z možnosti zpříjemnit chvilku v tak těžkém prostředí, uspokojení z možnosti pomáhat. Šest z deseti už má prodlouženou smlouvu na další období. A přicházejí další.

Je příhodné, že můžeme zkvalitňovat dobrovolnickou práci a rozšiřovat

kapacitu, a to právě i díky Tříkrálové sbírce. Na ní mají lví podíl zase dobrovolníci. A tak pořád dokola. Znovu a znovu se naplňuje to, co je napsáno v titulku.

Jak studentka rozzářila smutné oči pacientek

Nedávno jsem doprovodila jednu ze studentek na šestilůžkový pokoj, který jsem znala a měla jsem za to, že si zdejší pacientky rády povídají. Naše dobrovolnice byla veselá, extrovertní, z dobře situované rodiny, takže měla spoustu zážitků z cest i exotických. Ve dveřích pokoje jsem však strnula, na šesti postelích leželo šest apatických žen. Některé koukaly do stropu, jiné možná spaly nebo spánek předstíraly. „No nazdar. Co s tím?“ pomyslela jsem si. Jdu opatrně k pacientce, která byla vždy ochotná k řeči a byla mým „styčným důstojníkem“. „Dneska to stojí za houbu,“ povídá mi. „Máte tu nějakou ponorku,“ já na to opatrně. Mlčky přikývla. Není divu. Šest žen, šest trampot, každá jiná, žádná nemůže ani na chvíli sama odejít.

„Víte co?“ povídám na celý pokoj. „Nechám vám tady tuhle slečnu a ona si s vámi bude chvíli povídat.“ Dobrovolnici šeptám do ouška, aby přišla, když to nepůjde. A ona? Ne-

se židli z chodby, usazuje se tak, aby na ni všechny stařenky viděly, ačkoliv moc nekoukají. Svým zvučným hlasem mi říká: „Prosím, přijďte pro mne za hodinu, já když vyprávím, nevím, kdy přestat.“ Tiše zavírám dveře a odcházím za svými pacienty. Hodina utekla jako voda a já jdu moji dobrovolnici vyzvednout. Ve dveřích pokoje jsem opět strnula. Na šesti postelích sedí šest krásných babiček, dvanáct veselých očí kouká na půvabnou vypravěčku. Po chvíli se dobereme konce vyprávění o tom, jak chutná suši, a loučíme se. Je tu krásně, překrásně.

Dobrovolnictví je obohacením pro všechny

A komu vlastně dobrovolníci nejvíce pomáhají? Pacientům? Sobě? Personálu, kterému se lépe pracuje na pokojích, kde je krásně, překrásně? Nám koordinátorům, kteří jdou obohaceni ze své služby? Všechny odpovědi jsou možné. Moje studentka se rozloučila, odešla z pokoje, odešla k maturitě, na vysokou školu. Přijdou další. My je připravíme, povzbudíme a dovedeme do pokojů... A tak pořád dokola.

MARIE MACKOVÁ

Více informací o dobrovolnictví v Kutné Hoře nebo Časlavi naleznete na www.kh.charita.cz

Po srpnovém požáru už byli na Vánoce zase doma

Dárci v Tříkrálové sbírce pomáhají také lidem, které postihne neštěstí. Srpnový požár zničil takřka celý dům rodiny z hanáckého Lutotína. Letošní Vánoce však po nuceném pobytu u babičky slavila „ve svém“.

Díky lidem z Lutotína, farníkům z Kostelce na Hané a také příspěvků z Tříkrálové sbírky stihli provést ty nejdůležitější opravy. „Všechnu sílu jsme vložili do toho, abychom svátky oslavili už doma. Pro každé z dětí jsme zvládli pořídit jediný dárek,“ říká paní Lucie. Ta ještě pár dní před Vánoci netušila, jestli dárky uloží pod stromček, nebo pod ozdobenou větvíčku.

Požár rodinu vyhnal z domu na začátku loňského srpna. „Byla jsem doma sama se třemi dětmi. Plameny se

Pracovníci Charity Prostějov předávají finanční pomoc paní Lucii.

Snímek archiv Charity Prostějov

dostaly do patra, a dokonce i na vedlejší obecní úřad. Oheň se šířil velmi rychle, stačila jsem jen pobrat děti a utéct ven,“ vzpomíná paní Lucie.

Ještě po třech měsících od zásahu hasičů byl dům neobyvatelný. Patro se čtyřmi místnostmi, střechem, štítové zdi, elektroinstalace, to vše požár

zničil. Do přízemí zase protekla voda, kterou hasiči hasili. Stropy byly tak promáčené, že je stavaři museli strhnout. Útočiště mladé rodině poskytl v těžkých časech babička a začaly opravy domu. Měsíc před Vánoci měl hotové krovy a čekal na střešní krytinu.

Podle hasičů požár s největší pravděpodobností způsobila varná konvice v garáži. Od ní pak zřejmě chytla elektroinstalace. „Garáž nám sloužila jako dílna, proto jsme tam měli konvici a vařili v ní někdy čaj,“ podotýká paní Lucie.

Mladou rodinu příjemně překvapila reakce okolí. Obec Lutotín pro ni uspořádala sbírku a přispěli i kostelečtí farníci. „Bylo to úžasné, lidé nám nosili oblečení, čisticí prostředky, dezinfekci, někteří dokonce i nábytek. Také nám pomohla Charita Prostějov. Všem velmi děkujeme,“ přibližuje paní Lucie.

Charita Prostějov poskytla rodině 150 000 korun, přičemž 30 000 korun pochází z postní almužny a dalších 120 000 korun je z nouzového fondu Charity. „Do tohoto fondu každý rok putuje i nemalá suma peněz vykoledovaných v Tříkrálové sbírce. Koledníci tak prostřednictvím nouzového fondu pomáhají právě při takových nečekaných neštěstích, která se mohou stát každému z nás,“ uvedl za Charitu Prostějov koordinátor Tříkrálové sbírky Vít Forbelský.

KAROLÍNA OPATŘILOVÁ

Pro ty nejmenší nemocné a zraněné

Za podpory Tříkrálové sbírky otevřela Oblastní charita Třebíč loni v říjnu nové zařízení pro dvě služby. Kromě Azylového domu pro rodiče s dětmi bude v budově sídlo Rané péče Třebíč, která už dvanáct let podporuje rodiny, ve kterých vyrůstají malé děti s postižením nebo ohrožením vývoje.

Pro Ranou péči znamená nové zázemí zvýšení komfortu pro klienty, kteří dojíždějí do zařízení z celého Kraje Vysočina, aby mohli využívat nejnovější terapeutické metody.

Raná péče však pomáhá rodinám zejména v terénu. V současné době čtyři pracovníci jezdí v celém kraji k šestašedesáti rodinám, které se musejí hned po narození miminka vyrovnávat s tíživými starostmi. Zjišťují, že s jejich dítětem není něco v pořádku. Jde obvykle o děti nedonošené nebo

přidušené, s poruchami autistického spektra nebo s následky úrazů. Rodiče nevědí, na koho se obrátit a jaké kroky začít podnikat. V té chvíli mohou kontaktovat Ranou péči, která poskytne rodině přesně cílenou podporu, která by se jí v běžném zdravotnickém zařízení nedostala. Ve vývoji dítěte jsou nejdůležitější první tři roky, kdy je lidský mozek schopen rozvíjet kompenzační mechanismy. Raná péče má rodičům poradit, jak co nejlépe toto krátké a vzácné období využít k nastartování ozdravných procesů.

Poradkyně přijíždějí přímo do rodin jednou až dvakrát za měsíc. Jde nejen o pomoc dítěti, ale celé rodině, která často potřebuje psychickou podporu a ujištění, že vše je na dobré cestě. „Teď jedu na návštěvu za rodinou po těžké autonehodě“, popisuje vedoucí trebičské Rané péče Pavlína Kovářová. „Malé Klárce byl v okamžiku nehody jeden rok. Několik dní strávila v komatu. Její fyzický stav nyní odpovídá postižení mozkovou obrnou a znovu se učí hýbat. Rodina se dozvěděla o naší službě během rehabilitačního pobytu v lázních. Ihned jsme začali za Klárkou jezdit. Má naštěstí dobře zachovalé mentální funkce a dělá pokroky. Zapojujeme také terapii Snoezelen, která podporuje všechny lidské smysly. Klárka při ní zažívá úspěchy při rozvoji motorických schopností.“

Raná péče pomáhá především dětem s postižením. Snímek Richard Bouda

„Jsme vděční za Tříkrálovou sbírku, že můžeme našim rodinám nabídnout služby, které nejen pomohou, ale zanechají v našich malých klientech a jejich rodinách pocit úspěchu a chuť pokračovat dál,“ dodává Pavlína Kovářová.

Raná péče nechce konkurovat lékařům a nemá ambice léčit. Cílem služby je naučit rodiny s nečekaným problémem žít, a to zahrnuje také naslouchání, předávání útěchy a dávání naděje, že zázraky se dějí.

PETR KUBÍČEK

Lepší spaní pro Dominika

Tříkráloví koledníci dokážou vybrat peníze i na zdánlivě obyčejné věci, jako jsou matrace nebo polštáře. Tohle zdání ale klame. Dominikovi z litoměřické diecéze totiž takové vybavení velmi ulehčí od zdravotních potíží.

Dvaadvacetiletý Dominik bydlí v malém, ale krásně upraveném bytě pouze se svou maminkou Monikou. Narodil se s vřácnou, ale poměrně těžkou nemocí. „Že Dominik není úplně zdravý miminko, jsme zjistili hned po narození. Vůbec jsem nevěděla, s kým se poradit, na koho se obrátit, s tímto druhem onemocnění bylo tehdy velmi málo zkušeností,“ vzpomíná Monika.

Dominika trápí osteoporóza, zařvací problémy, je alergický na lepek a mléko, má potíže s trávením, slovně nekomunikuje, musí nosit pleny, má

často bolesti. Hodně času tedy matka se synem tráví u doktorů, náročná je ale také dieta, kterou musí vařit. „Dominik je neklidný, tlumíme léky jeho bolesti, a přestože jsem se tomu bránila, občas musíme přistoupit i k práškům na spaní, aby si aspoň trochu odpočinul.“

Nejoblíbenější činností chlapce je sledování televize, ale dokáže se i pořádně rozhybat. Rád tancuje a rychlost, kterou se dokáže točit dokola, je skutečně obdivuhodná. Možná že i tato jeho záliba způsobuje bolesti zad, které ho často trápí. Z výnosu Tříkrálové sbírky mu proto Charita pomohla alespoň v této věci nákupem zdravotní matrace a speciálních polštářů, které mohou Dominikovi ulevit. „Syn tráví hodně času v posteli, proto je pro něj kvalita matrace hodně důležitá. Jsme za ni opravdu vděční,“ děkuje Dominikova maminka.

S péčí o Dominika, která vyžaduje neustálé dvacetičtyřhodinové nasazení, pomáhá dodnes babička, největší tíha však zůstává na Dominikově matce. „Dominik nemůže být sám, když si něco potřebuju zařídit, vždy ho babička na pár hodin pohlídá, už ale nemá

sílu na to hlídat ho déle. Občas nás navštíví i Dominikův otec nebo nám pomůže s cestou k lékaři,“ popisuje náročnost péče paní Monika. Když to Dominikův zdravotní stav dovolí, vyrazí společně na procházku nebo jde sám na pár hodin do denního stacionáře. „To si pak mohu uklidit, uvařit, nakoupit nebo oběhat lékaře, Dominik má však často zdravotní problémy,

proto dnů, kdy může jít do stacionáře, moc není,“ popisuje paní Monika.

A co by Dominikovi a jeho matce mohlo ještě pomoci? „Pokud bychom měli nějakého asistenta, který by Domču občas pohlídal, určitě by mi to pomohlo nabrat nějaké síly.“ Snad se takovou pomoc podaří také díky Tříkrálové sbírce zajistit.

EDITH VLČKOVÁ

Roztancovaný Dominik musí také odpočívat. Někdy nerad. Pomoc s bolestmi zad řeší speciální polštáře a matrace. Snímek autorka

Tříkrálový koncert a příběh paní Dany

„Dobrý den, Dano, jak jste se dnes vyspala?“ zašveholí mezi dveřmi Irena a míří do obývacího pokoje k Daně, odpočívající na polohovacím lůžku. Letmým pohledem zkontroluje, zda Dana vypila čaj a vzala si ranní léky a odchází do kuchyně připravit oběd.

Dnešní den je ovšem naprosto výjimečný, kromě Dany – a teď i charitní pečovatelky Ireny – je dům plný „lidí od televize“. Z křesla v obývacím pokoji řídí celý natáčecí štáb energická režisérka Daria Hrubá. Ve venkovské chalupě, stojící na okraji jedné východočeské vesnice, se dnes zkrátka natáčí. Výsledkem bude třímínutový spot, který bude odvysílán v rámci Tříkrálového koncertu 2018. A koncert uvidí nejen stovky návštěvníků v sále Městského divadla v Brně, ale prostřednictvím obrazovky také diváci, kteří si 7. ledna večer pustí v televizi program ČT 1.

Štáb brněnského studia České televize točí pro každý ročník Tříkrálového koncertu dva spoty. Pokaždé v jiném koutě Česka a s jiným typem klientů Charity, aby se ukázalo, jak neobyčejně pestré využití Tříkrálová sbírka má.

Tady jsem doma

A jedním z takových příkladů je i příběh Dany. Ve své chalupě se před sedmdesáti lety narodila, prožila tu celý

Velká chvíle paní Dany. Z křesla v obývacím pokoji řídí televizní štáb režisérka Daria Hrubá (vlevo). Snímek autor

život, hospodařila a vychovala děti. Ty vyrostly a založily vlastní rodiny. Paní Dana zůstala na rodné hroudě s hrstkou domácích zvířat a smečkou koček. Až dotud vše klapalo – nebýt příhody, která Danu ochromila. Jednoho smůlovatého dne ji z domu odvezla záchranka a následovaly týdny pobytu v nemocnici a dlouhé rehabilitace. A přišla otázka, co bude dál. Požádat o místo v domově důchodců, anebo riskovat návrat domů? „Do domova seniorů bych nešla v žádném případě, tam je těsně. Jsem zvyklá mít kolem sebe prostor,“ říká Dana, sedící teď v kolečkovém křesle. „Děti však bydlí daleko na to, aby za mnou mohly každý den přijet,“ dodává. Řešení se nakonec našlo v podobě osobní asistence – díky této charitní službě Dana může zůstat doma, kam za ní dvakrát denně přijede Irena, přiveze oběd, pomůže s osobní hygienou, s úklidem

a nákupy, tedy s potřebami, na které zatím Dana nestačí. „Tady je můj domov. Nebýt Charity, vůbec nevím, jak by se mnou bylo,“ říká Dana.

Společně to zvládneme

„Když Dana prohlásila, že chce dožít tam, kde bydlí od narození, málem mi vyhrkly slzy. Pak jsem ale uviděla energický úsměv vlídné paní z Charity a slyšela její „Však my to tu spolu zvládneme!“ – hned mi bylo fajn. Charita prostě dělá práci, která má hluboký smysl,“ říká s uznáním režisérka Daria.

Letošní náměty pro oba tříkrálové příběhy přitom nebyly pro filmařské zpracování zrovna snadné. Vedle osobní asistence Farní charity Dvůr Králové nad Labem bude během koncertu 7. ledna představena také domácí zdravotní péče Oblastní charity v Uherském Hradišti. Přesto se tvůr-

cům podařilo najít klíč: „Když se člověk podívá hlouběji, dojde mu, jak povzbudivá a úžasná je práce Charity, která dokáže v téměř beznadějných případech pomoci, a především najít mu cestu, jak dál,“ říká režisérka.

Teambuilding s trdelníkem

A jaká je spojitost mezi Tříkrálovou sbírkou a příběhem paní Dany? „Nebýt peněz z výnosu sbírky, nemohli bychom osobní asistenci provozovat,“ říká Kateřina Hojná, ředitelka Farní charity Dvůr Králové nad Labem. Ze sbírkových peněz – ale nejen z nich – dorovnávají svůj provoz.

Rozpočet vylepšují také pečením trdelníků. Recept na toto sladké pečivo vonící po skořici prý stáhli před lety z internetu a od té doby s ním jezdí po poutích a slavnostech v okolí. Zaměstnanci se ve stánku střídají, a je to prý vlastně docela příjemný „teambuilding“. Letos v říjnu nechyběli s trdelníkem ani při oslavách 200 let od nalezení slavného Rukopisu královédvorského.

Kromě již zmíněné osobní asistence – domácí péče provozuje královédvorská Charita také občanskou poradnu, Centrum pro rodiny Klubko, Klub Labyrint pro rodiny s dětmi, Nizkoprahové zařízení pro děti a mládež Střelka. A také Sociální terapeutickou dílnu Slunečnice a k tomu tréninkový obchůdk s rozmanitými dárky v sousedství středověké Šindelářské věže – na obou místech rovněž natáčel televizní štáb. „Chlapci a dívky s mentálními postiženími se v našich dílnách učí různým dovednostem (vyrobíme předměty z papíru i textilu), a přitom vytvářejí a udržují i sociální kontakty,“ uzavírá vedoucí dílen Kateřina Hlaváčková.

JAN OULÍK

Trojlistek pomoci v plzeňské diecézi

Ač je plzeňská diecéze co do počtu obyvatel a věřících lidí menší, o to více se zde během Tříkrálové sbírky koledníci i Charita snaží. Představujeme trojlistek potřebných, kterým dárce a koledníci podali pomocnou ruku.

Koledníci ze škol pro své vrstevníky

Diecézní charita Plzeň má při Tříkrálové sbírce velmi dobré zkušenosti s pomocí žáků základních škol. Například v Chotíkově část peněz pomůže i jejich sociálně slabším spolužákům ve volnočasových aktivitách. V Chotěšově je to podobné. „Pro žáky s poruchami učení a chování, pořizujeme pomůcky a hry, se kterými pak při výuce pracují pedagogičtí pracovníci,“ řekl ředitel školy František Halada. Podporují tu také sociálně slabší žáky při volnočasových aktivitách. Kromě toho škola už tradičně část peněz věnuje sociálně terapeutickým dílnám v Meclově a Domažlicích.

Polohovací postel hospicu a pomoc ubytovně

Farní charita Sokolov pomáhá domácímu hospicu Motýl. Za část vykoledovaných peněz bude letos koupena polohovací postel. Další část peněz v sokolovské farnosti a ve farnosti Chlum Sv. Maří pro změnu pomůže těm, kteří využívají služby ubytovny pro lidi bez vlastního bydlení v Oloví. „Farní charita Sokolov je provozovatelem této ubytovny,“ uvedl ředitel Farní charity Sokolov Jan Sebjan a dodal: „Poskytujeme celodenní ubytování klientům, kteří zde samozřejmě za služby platí. Jde ale o mnohem nižší částky, než si účtují ubytovny, jejichž provozovatelé kšeftují s chudobou.“

Sušička pro péči o postiženého syna

V malé obci Žákava na jižním Plzeňsku vykoledované peníze pomohly mamince, která se stará o postiženého desetiletého chlapce. „Po narození lékaři říkali, že není naděje na přežití,“ upřesňuje smutný příběh jedna z organizátorek sbírky v Žákavě a dodává: „Přesto stále žije a matka zabírá péči o syna 24 hodin denně, protože v lokalitě není dostupný zdravotnický stacionář, který by jí umožnil aspoň na pár hodin syna svěřit do odborné péče. Minimum, kterým jsme mohli jako koledníci pomoci, bylo zakoupení sušičky prádla, která matce trochu ulehčí péči.“

MIROSLAV ANTON

Příběh z Moldavska: Maxim a jeho svět

Projekt Charity ČR „Partnerstvím k inkluzi“ je v Moldavsku nadstandard. Jenže pro děti se zvláštními potřebami je to prakticky jediná šance na důstojný život.

„Ne Maxime. Takto ne...“ paní učitelka se útrpně usměje a posedmé za poslední čtyři minuty zvedne pětiletého chlapce z podlahy. Školka v jedné z obcí okresu Orhei, ležícího asi 40 kilometrů severně od moldavské metropole Kišiněva, vypadá na první pohled jako běžné evropské zařízení. Chodí sem přes 400 dětí. Pro mnohé z nich je pobyt v takovém prostředí příjemnou změnou – doma jsou zvyklé na mnohem skromnější poměry.

Maximovi je to ale všechno jedno. Teď zrovna leze po babičce a strká jí hlavu pod omšelou bundu. Pak přejde k oknu a zadívá se ven, a opět si lehne na podlahu. Babička jen omluvně pokrčí rameny. Na schůzku s odborníky a českými sponzory projektu, díky němuž i její vnuk bude moci chodit do školky, se náležitě připravila. Na tom, aby Maxim mohl žít více méně jako normální dítě, jí záleží i proto, že je na něj sama.

Děti bez rodičů

Dlouho ani babička, ani pedagogové nevěděli, co s klukem dělat. Byl jiný, strnil se dětí, někdy se na ně agresivně vrhal. Pak se uzavřel do sebe, jakoby objevil jiný svět a nechtěl z něj vyjít. Babička byla zofalá. Situace byla o to horší, že rodiče chlapce odjeli před čtyřmi lety do jedné z evropských zemí za výdělkem. Posílali domů peníze, ale syna si k sobě vzít nemohli. Bydleli na ubytovně. Podobně jako oni opustil sem v posledních letech více než milion Moldavanů v produktivním věku – což je při celkovém počtu obyvatel země pod čtyři miliony naprosto tragické číslo. Mnozí z pracovních migrantů mají děti, které ale zanechali v Moldavsku v péči svých rodičů. V Evropě tak vznikla země starců a malých dětí.

Poprvé viděli moldavští lékaři Maxima před dvěma lety a konstatovali, že je zaostalý – neboli retardovaný. „Vůbec nemluvil. Tak jsme si mysleli, že je prostě hloupý,“ vysvětluje babička. Jenže Maxim byl zvláštní dítě od narození. Jeho stav se zhoršoval o to rychleji, čím méně se mu dostávalo odborné péče. Pro duševně nemocné děti je v nejhudší zemi Evropy jen málo možností a zařízení. Navíc jsou všech-

Maximova babička přišla do školky na poradu, jak dál s výchovou vnuka.

Snímek autorka

na specializovaná pracoviště koncentrována v hlavním městě Kišiněvě. Z malých psychicky ne zcela zdravých dětí vyrůstají na venkově „obecní blázni“, se kterými nechce mít nikdo nic společného. V zemi, kde skoro polovina populace žije pod úrovní bída, je duševní porucha na okraji zájmu.

Diagnóza? Autismus

Olga je psychoterapeutka s pedagogickým vzděláním. Přijela poradit vychovatelkám ve školce, jak děti vybočující z davu zařadit do dětského kolektivu a jak pomoci i těm, kteří se o ně starají doma. Stát nemá na podobný „luxus“, jako je inkluze v mateřských školách, vůbec žádné prostředky. Jen díky projektu Charity ČR „Partnerstvím k inkluzi“ a obrovskému entuziasmu místní partnerské organizace Femeia si Copilul – Protectie si Sprijin (Žena a dítě – Ochrana a podpora) se daří děti jako Maxim zařadit do školek, přesvědčit rodiče nebo prarodiče či jiné příbuzné, kteří se o ně starají, že s takovým dítětem je možné pracovat, a ne ho odsoudit k živoření na okraji společnosti.

„Jsem přesvědčena, že váš Maxim trpí autismem,“ říká vlídně Olga babičce. Ta jen krčí rameny. Po chvíli se zeptá, po kom to má.

Díky charitnímu projektu inkluze učitelkám Maxima mobil-

ní tým složený z několika odbornic poradí, jak s ním pracovat. Na místo přijela logopedka, speciální pedagožka, psychoterapeutka i zdravotní asistentka. Školka se márne dva roky pokouší hoča „vychovat“ a „vzdělat“, ale bez jakýchkoli výsledků.

Sezení s učiteli a rodiči provádějí expertky na děti se zvláštními potřebami v šesti moldavských okresech. Díky masivní osvětě se přece jen alespoň v těchto částech země povědomí o duševně nemocných dětech zlepšilo. Patří do dětského kolektivu, i když to učitelkám někdy přiděluje hodně práce. S jejich mizernými platy pak není divu, že se přijímání těžko vychovatelných dětí brání. „Peníze na takový projekt jsou důležité, ale když už je nastartováno, hlavní je vstřícnost všech zúčastněných a úřadů,“ tvrdí Olga. Ženy z organizace Femeia si Copilul – Protectie si Sprijin se ale nezaměřují jen na autisty. Snaží se, aby do školek mohly chodit i děti s Downovým syndromem, dětskou obrnou i jinými postiženími. Znamená to překonávat nejružnější tabu, jednat s učiteli i rodi-

či zdravých dětí. Je to o to složitější, že se o předškoláky často starají babičky a dědečkové.

4 miliony z ČR

Česká strana vložila do projektu 4 061 124 korun a příběh Maxima je důkazem, že moldavské děti ve vybraných okresech dostaly šanci na důstojný život.

Kdyby zůstala starost o tyto děti na moldavském státu, skončily by těžší případy v otřesných podmínkách v ústavech pro choromyslné, lehčí formy doma – se zoufalou rodinou, která si neví rady. Celkem se díky charitnímu projektu proškolilo přes 1 500 učitelů i představitelů místní veřejné správy. Především oni musejí pochopit, že děti s duševními poruchami nelze odsoudit k životu v izolaci. A že pak si už mají poradit bez zahraniční pomoci. A že ne vždy jsou peníze tím hlavním předpokladem slušné péče o děti se zvláštními potřebami, jak se říká těm, které často do kolektivu nikdo nechce přijmout.

PETRA PROCHÁZKOVÁ

Na činnost Charity Česká republika v Moldavsku můžete přispět na sbírkové konto:

č. ú. 55660022/0800 u ČS, VS 125

Mnozí si s třemi králi fotí selfíčko

GABRIELA VÍŠOVÁ
je novou
celostátní
koordiná-
torkou Tří-
králové sbírky, ale také

vedoucí kolednické skupiny na Poděbradsku.

Čím bude lednová sbírka nová?

Připravili jsme fotosoutěž pro koledníky a velmi živé budou také stránky na Facebooku. Na webových stránkách www.trikralovasbirka.cz jsme nachystali aplikaci, díky které se snadno ukáží místní záměry sbírky ze všech charit a oblastí, kolik se kde vybralo a kam peníze půjdou. Chceme tímto způsobem informovat veřejnost, co a kde chceme z výnosu sbírky podpořit. Tříkrálová sbírka jde prostě s dobou. Stále více také přibývá lidí, kteří si chtějí s našimi koledníky pořídít „selfíčko“, které sami šíří prostřednictvím sociálních sítí.

Tříkrálová sbírka už v Česku k Vánocům patří.

Snažíme se lidem v čase Vánoc zveselovat zprávu – že jsou mezi námi potřební, kteří se kvůli stáří, nemoci či hendikepu nedokáží o sebe postarat. A těm můžeme společně pomoci.

Většina lidí koledníky čeká a vítá.

Snímek Vojtěch Pospíšil / Člověk a Víra

Základem Tříkrálové sbírky jsou koledníci, kteří v ulicích měst a obcí zpívají a prosí je o příspěvek do zapečetěné pokladničky. Jejich věk je neomezen – od jednoho do sta roků. Pouze vedoucímu kolednické skupiny musí být nad 15 let, což

je věk, kdy už vlastní občanský průkaz, na který se odkazuje jeho průkaz koledníka. A průkaz koledníka je kromě úředně zapečetěné pokladničky jedním z ochranných prvků sbírky.

Smějí pro Charitu koledovat pouze děti?

Ale kdepak, koledovat může každý. Tříkrálové koledování je starý lidový zvyk a Charita Česká republika se chopila této tradice a využila ji ve prospěch potřebných. Pokud však někdo tvrdí, že koleduje ve jménu Charity ČR ve prospěch Tříkrálové sbírky a nesplňuje výše uvedené, pokládáme ho za falešného koledníka. V takovém případě mu prosím nepřispějte a kontaktujte místní Charitu nebo tk@charita.cz.

Kolik koledníků se sbírky zúčastní?

Jejich počet by se oproti předchozím letům neměl měnit. Tedy celostátně odhadem přes šedesát tisíc.

Co byste poradila dárčům?

Chci je požádat, aby se s námi dokázali radovat a přispěli na dobrou věc. Děti koledování hodně prožívají, je to pro ně těžký úkol, musejí překonat samy sebe. Většina obyvatel na koledníky čeká, vítá je s nadšením. Ale i nepřispět se dá slušně a i za to velmi děkuji. Zabouchnutí dveří před nosem a nepřijemné komentáře děti zbytečně zraňují a bolí.

Jaké máte letos cíle?

Rádi bychom zopakovali celostátní loňský výsledek, kdy sbírka překročila sto milionů korun. Díky tomu se charitám a farnostem podařilo vykonat spoustu dobrého. Každá koruna pomáhá.

JAN OULÍK

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2018

KAŽDÁ KORUNA POMAHA

Když tři králové nepřijdou

Charity a farnosti vysílají do terénu spousty koledníků a vynalézavost, jak vyjít zájemcům vstříc, je nemalá. V některých lokalitách už lze tříkrálové požehnání předem „objednat“, dokonce i v odpoledních hodinách. Bohužel ani tak se noha koledníka všude nedostane. Co dělat?

GENERÁLNÍ PARTNER
CHARITY ČR

HLAVNÍ PARTNER
CHARITY ČR

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ
PARTNER

HLAVNÍ MEDIÁLNÍ
PARTNER

Jak přispět

Do sbírky je možné přispět několika způsoby, a to celoročně.

Na sbírkový účet

66008822/0800

u České spořitelny, VS 777.

Zasláním dárcovské SMS ve tvaru **DMS KOLEDA 30** na číslo **87 777**.

Cena jedné DMS je 30 Kč, na konto Tříkrálové sbírky jde 29 Kč.

Sbírku můžete podpořit také pravidelně.

Při zaslání **DMS ROK KOLEDA 30**

na číslo **87 777** vám každý měsíc bude automaticky odečtena částka 30 Kč.

www.darcovskasms.cz

Více na:

www.trikralovasbirka.cz

